

dvojenost in psihični procesi se izražajo tudi na zunanosti. Kljub drznim stilizacijam pa so pred nami živi ljudje — portreti v najboljšem pomenu besede. Čeprav so nekateri portreti na razstavi podobni zgolj v zunanjem pogledu (*recimo portret dr. F. Steleta*) in psihološki momenti niso zajeti v vsej širini, pa nam vse druge podobe odkrivajo, da je pred nami pošten in močan umetnik.

Ivan Sedej

RAZSTAVA VLADIMIRA VELICKOVIČA.* Beograjski slikar Vladimir Veličković se je najprej spoprijel s starim slikarskim problemom, ki ga je v splošno zadovoljstvo rešil pred nekaj stoletji že Rembrandt. Radikalno je omejil barvno lestvico in tako skušal doseči višje koloristične vrednote. Vendar je dosegel nasproten učinek. Veliki razstavljeni panoji niso slike — temveč velikanske večbarvne risbe, ki po likovni strukturi sumljivo spominjajo na nekoliko boljši plakat. Pred tem ga ni mogel rešiti niti naslon na dalijevsko maniro niti uporaba rezultatov »monohromnega informela«.

Slikarska in risarska virtuoznost, ki jo dalijevski surrealizem zahteva tudi pri epigonih, je pri mladem slikarju le navidezna. Preveč je prozornih risarskih trikov, ki temelje v skromnih dopolnitvah slučajno nastalih madežev in barvnih lis. Pri gladki fakturi, ki je značilna za obdobja naivnega naturalizma, nas take dopolnitve rade zapeljejo v zmotno mnenje o presenetljivem obrtniškem znanju.

Ta formalna osnova pa služi kot posoda za »globljo« umetniško problematiko, ki se pri Veličkoviću izraža z radodarnim razkazovanjem gnijočega drobovja, obsekanih udov, združenih lobanj in udov, zabuhlih in gnijočih obličij ter najrazličnejših sestavin človeške biološke notranjosti, ki iz »upodobljenih« trupel vise na najrazličnejših mestih. Zaradi liričnega vzdušja pa se med to sadistično mesarijo sprehajajo drobni pisani ptički in žare mala pri-srčna tihožitja.

Kaj je slikar hotel s tem morbidnim sadizmom povedati? Tu ni sledu o uporabi zoper animalno vrednotenje človeka ali zoper nasilje. Tu ni sledu o humanizmu ne o antihumanizmu. Celo ogabni sadizem in masohizem se nam na koncu predstavita kot prazna poza in skonstruirano iskanje gnusa zaradi gnusobe.

Slikar je verjetno le delček zbegane množice umetnikov in »umetnikov«, ki upajo postati slavni na račun originalnosti za vsako ceno. Edino tu je Veličković odprl delček resnične problematike — zakaj skušajo čisto normalni in miroljubni ljudje za vsako ceno postati norci!

Ivan Sedej

* Razstava Vladimira Veličkovića v ljubljanski Mali galeriji.